

2018. gada . maijs
Rīgā

Noteikumi Nr.
(prot. Nr. .§)

Izmantošanai pārtikā aizliegto un ierobežoti lietojamo augu, augu daļu, to produktu un citu vielu saraksts

Izdoti saskaņā ar
Pārtikas aprites uzraudzības likuma
4. panta 10.¹ daļas 3. punktu un astoņpadsmito daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. pārtikā aizliegto augu un augu daļu sarakstu (1. pielikums);
- 1.2. izmantošanai pārtikā ierobežoti lietojamo augu un augu daļu sarakstu (2. pielikums);
- 1.3. ierobežoti lietojamo citu vielu, kas nav augi, vitamīni vai minerālvielas, un kurām ir uzturvērtība vai fizioloģiska ietekme (turpmāk – citas vielas), izmantošanu uztura bagātinātājos (3. pielikums);
- 1.4. kārtību, kādā paziņo par šo noteikumu 2. pielikumā minētos augus un augu daļas saturošas pārtikas izplatīšanu, reģistrē šādu pārtiku un anulē reģistrāciju.

2. Noteikumu prasības attiecas uz pārtiku, kas ražota Latvijā, ievesta no citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un Eiropas Ekonomikas zonas valstīm vai trešajām valstīm un paredzēta izplatīšanai Latvijā.

3. Šo noteikumu izpratnē augi ir augu valsts izcelsmes produkti, kuri satur ķīmiski aktīvas vielas, kurām ir noteikta fizioloģiska ietekme uz cilvēka veselību.

4. Šie noteikumi neattiecas uz augiem vai augu daļām, kas atbilst:

- 4.1. Farmācijas likumā noteiktajai zāļu definīcijai;
- 4.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulai (EK) Nr. 1332/2008 par pārtikas fermentiem un par grozījumiem Padomes Direktīvā par pārtikas fermentiem 83/417/EEK, Padomes Regulā (EK) Nr. 1493/1999, Direktīvā 2000/13/EK, Padomes Direktīvā 2001/112/EK un Regulā (EK) Nr. 258/97;
- 4.3. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulai (EK) Nr. 1333/2008 par pārtikas piedevām;
- 4.4. Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra Regulai (EK) Nr. 1334/2008 par aromatizētājiem un dažām pārtikas sastāvdaļām ar aromatizētāju īpašībām izmantošanai pārtikā un uz tās un par grozījumiem Padomes Regulā (EEK) Nr. 1601/91, Regulās (EK) Nr. 2232/96 un (EK) Nr. 110/2008 un Direktīvā 2000/13/EK.

5. Pārtikā neizmanto augus, augu daļas, tos saturošus produktus un vielas, kas minētas:

5.1. normatīvajos aktos par narkotisko un psihotropo vielu un zāļu likumīgās aprites kārtību un par Latvijā kontrolējamajām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem;

5.2. šo noteikumu 1. pielikumā.

6. Pārtikā var lietot augus un augu daļas, kas nav pretrunā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 25. novembra Regulas (ES) 2015/2283 par jauniem pārtikas produktiem un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1169/2011 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 258/97 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1852/2001, noteiktajām prasībām.

II. Izmantošanai pārtikā ierobežoti lietojamo augu un augu daļu saturošas pārtikas paziņošanas, reģistrācijas un tās anulēšanas kārtība

7. Ja pārtikas sastāvā ir augi vai augu daļas, kas minētas šo noteikumu 2. pielikumā (turpmāk – produkts) ar norādi, ka to lietošana atļauta tikai uztura bagātinātājos, tad pārtikas uzņēmums par produktu paziņo Pārtikas un veterinārajam dienestam (turpmāk – dienests) normatīvajos aktos par prasībām uztura bagātinātājiem noteiktajā kārtībā.

8. Ja produkts minēts šo noteikumu 2. pielikumā ar norādi, ka to lietošana atļauta uztura bagātinājos vai citos pārtikas produktos pēc izvērtēšanas un reģistrācijas, tad pārtikas uzņēmums veic vienu no šādām darbībām:

8.1. par produktu paziņo dienestam normatīvajos aktos par prasībām uztura bagātinātājiem noteiktajā kārtībā;

8.2. par produktu paziņo Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūtam „BIOR” (turpmāk – institūts), iesniedzot iesniegumu, kuram pievieno produkta paraugu, marķējuma teksta paraugu un citu informāciju latviešu valodā, kuru paredzēts pievienot produktam.

9. Ja dienests šo noteikumu 8.1. apakšpunktā minēto produktu neregistrē kā uztura bagātinātāju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām uztura bagātinātājiem, tad uzņēmums var paziņot par produktu institūtam šo noteikumu 8.2. apakšpunktā minētajā kārtībā.

10. Institūts izveido zinātnisko ekspertu komisiju augus vai to daļas saturošas pārtikas izvērtēšanai (turpmāk – komisija), kas pārbauda produkta atbilstību pārtikas aprites jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

11. Komisija izvērtē uzņēmuma iesniegumu un šo noteikumu 8.2. apakšpunktā minētos dokumentus un sniedz atzinumu par produkta reģistrēšanu vai reģistrācijas atteikumu.

12. Institūts, pamatojoties uz komisijas atzinumu, pieņem vienu no šādiem lēmumiem:

12.1. reģistrēt produktu un iekļaut to reģistrētās augu vai to daļas saturošas pārtikas sarakstā, ja produkts atbilst pārtikas aprites jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;

12.2. atteikt reģistrāciju, ja produkts neatbilst pārtikas aprites jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

13. Institūts izveido un uztur reģistrētās augu vai to daļas saturošas pārtikas sarakstu, kas ir publiski pieejams institūta tīmekļa vietnē.

14. Ja produkts satur šo noteikumu 2. pielikumā minētu augu vai tā daļu un produkts nav reģistrēts dienestā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām uztura bagātinātājiem vai arī produkts nav reģistrēts institūtā, produkta lietošana pārtikā ir aizliegta.

15. Ja reģistrētās augus vai to daļas saturošas pārtikas sarakstā iekļauts produkts rada draudus cilvēku veselībai, institūts pieņem lēmumu anulēt produkta reģistrāciju un svītrot to no saraksta.

III. Citu vielu saraksts

16. Citas vielas pievieno uztura bagātinātājiem, lai nodrošinātu to uzturvērtību vai fizioloģisku ietekmi. Citu vielu maksimālās dienas devas minētas šo noteikumu 3. pielikumā.

17. Citas vielas kopējais daudzums uztura bagātinātāja ieteicamajā dienas devā pieaugušajiem:

17.1. nepārsniedz to daudzumu, kas nepieciešams, lai panāktu vēlamo ar uzturvērtību vai fizioloģisko ietekmi paredzēto mērķi;

17.2. nedrīkst sasniegt devu, kas uzskatāma par ārstniecisku vai uztura bagātinātājs pēc savas iedarbības var tikt definēts kā zāles atbilstoši Farmācijas likumā noteiktajai zāļu definīcijai.

IV. Noslēguma jautājumi

18. Noteikumi stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

19. Pārtiku, kas satur šo noteikumu 1. pielikumā minētos augus vai to daļas, drīkst izplatīt tirgū ne ilgāk kā 20 dienas pēc šo noteikumu spēkā stāšanās.

20. Pārtiku, kas satur šo noteikumu 2. pielikumā minētos augus vai to daļas, ja nav izpildītas šo noteikumu 8. punkta prasības, vai arī tā neatbilst šo noteikumu 14. punkta prasībām, drīkst izplatīt tirgū līdz 2020. gada 31. decembrim.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Tiesību normas saskaņotas ar Eiropas Komisiju un Eiropas Savienības dalībvalstīm atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2015. gada 9. septembra Direktīvai (ES) 2015/1535, ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko noteikumu un Informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu jomā.

Ministru prezidents

Māris Kučinskis

Zemkopības ministrs

Jānis Dūklavs